

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

מצודה מפתה

נקטיב לאברהמי המשוחר עם סבו ונבין זאת לעמק.

אברהמי: "סבא סבא! הידע אתה מה קניתי היום? הידע אתה מה הבאתי כאן בשקית? משחק מרתק ומשכלל. כשמשחקים בו לא רוצים להפסיק, לאחר שמסיימים שלב אחד יש עוד שלב ועוד ועוד שלב וזה נהיה יותר קשה. אפשר לשחק בזה שעות רבות. אני יושב בבית בספה ועסוק בזה זמן רב עד הלילה, תראה תראה כמה מחשבה השקיעו במשחק הזה, מי שעשה את זה הוא גאון ענק..."

"אברהמי יקר שלי, מתר לילד לשחק ולהנות. לא רק מתר, זה צריך וחשוב מאד. אני שמח שאתה משחק ונהנה. אולם עליך לשים לב האם היצר שלך לה משחק הרסני לתפס את ראשו שתהיה עסוק מאד עמק בתוך זה עד כדי שזה מפריע לך להתרכז בלמוד... תבדק אם אתה מצליח לשלט על זמני המשחק שלך, ולא נסחף שעות רבות מדי... תחשב ותבדק את זה.

"היצר ממציא משחקים משכללים וספרים מרתקים עם ציורים מסקרנים, רק בכדי שבסוף יצליח לתפס אותנו ואת מחשבנתנו, שיהיה לנו קשה לעסוק במה שעלינו להתעסק באמת: תפלה בכונה, חסד בבית, לשחק עם חברים".

אברהמי: "אה, אני מבין זה כמו שלמדנו במעשה, שהמלך בנה את הארמונות היפים והמפארים רק בכדי 'לתפס' את הבת קיסר היקרה ולצודה במצודתו הרעה.

למדנו במעשה, רבנו מספר: בת הקיסר הולכת על הים. שם היא מגלה מרחוק מלך אחד שבנה ארמונות מפארים על חוף הים, בחלונות נושב איור צח. הים משרה איירה טובה וישוב הדעת נפלא. עולם-הזה משלם. נוף ושלנה. אין לה ספק, היא מתחילה להתקרב. יותר קרוב ויותר קרוב, עוד מעט היא תגיע, תראה איך להכנס, ותחיה חיים טובים ומענגים.

תוף כדי שהיא מתקרבת, מתישבת בדעתה: "למה לי הפלטין?" בשביל מה אני צריכה את זה כאן? אין זה חסר לי. היא עושה מה שעליה לעשות - מסתובבת חזרה לאחור ומתחילה לשוב.

המלך רואה אותה מרחוק, ולא מותר עליה מהר כל כך. באכזריותו שולח לתפסה...

המלך הזקן וכסיל מרמז לנו על היצר הרע, הטעון כלו ברע ואכזריות ומחשבות ועצות רבות איך לתפס אותנו להטעונתו בדברים מפתים וחפצים מרתקים. יש לו ארמונות נוצצים ומפתים, יש לו בעצם הכל. והוא ממתיך בצד לראות איך לתפס אותנו ברשתו. הפתוי עובד ולא תמיד אנו מבינים שזו רשת הרסנית ומצודה כואבת. אנו מתקרבים... חושבים: הנה הנה החיים היפים, התענוגים, הבלויים, המשחקים. אף בעת שאנו חושבים ומתבוננים, מהר מאד קולטים אנו שאלו הם פתויים שפלים ותו לא.

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה ב' - ממלך וקיסר (3)

שספרה רבנו נחמן מברסלב זיע"א

יפתח את הספינה שלה ולא יגע בה, רק שתעמד כף על הים עד הנשואין, ואז יראו הכל את רבוי הסחורה שהביאה, לבל יאמרו, שלקח אשה מן השוק. והבטיח לה כן.

והמלך כתב לכל המדינות, שיבקצו ויבואו על החתונה שלו, ובנה פלטין בשבילה. והיא צוטה, שיביאו לה אחת עשרה בנות שרים שיהיו עמה.

וצוה המלך, ושלחו לה אחת עשרה בנות שרים גדולים מאד, ובנו לכל אחת פלטין מיוחד, והיא הייתה לה גם כן פלטין מיוחד. והיו מתקבצות אליה, והיו מזמרות בכלי שיר ומשחקים שם עמה.

פעם אחת אמרה להם, שתלך עמהם על הים, והלכו עמה, והיו משחקים שם. ואמרה להם, שתכבד אותם ביין טוב שיש לה. ונתנה להם מהיין שבספינה, ונשתכרו ונפלו ושכבו. והלכה והתירה הספינה, ופרשה הוילונות, וברחה עם הספינה.

ויהי היום, והיה מלך אחד, והיה בונה לו פלטין על הים, כי שם הוטב בעיניו לבנות פלטין מחמת אור הים. והספינות הולכות שם.

והיא (הינו הבת קיסר הנ"ל) הייתה הולכת על הים, ובאתה סמוך לפלטין של המלך הנ"ל. והמלך הביט וראה ספינה בלי מנהיגים, ואין שם אנשים, וסבר שהוא טועה עצמו.

וצוה לאנשיו, שישתכלו, וראו גם כן כן, והיא נתקרבה אל הפלטין. אחר כך התישבה עצמה: למה לה הפלטין? והתחילה לחזר. ושלח המלך והחזירה והביאה לביתו.

והמלך הנ"ל לא היה לו אשה, כי לא היה יכול לברר לו, כי מי שהיה רוצה, לא רצתה היא, וכן להפך.

וכשבאתה לשם הבת קיסר הנ"ל, אמרה לו, שישבע לה, שלא יגע בה עד שישאנה כדת. ונשבע לה. ואמרה לו, שראוי שלא

וְהַסְפִּימוּ לְהַעֲבִירוּ מִמַּלְכוּתוֹ וּלְגֶרְשׁוֹ,
וְהַעֲבִירוּ אוֹתוֹ וּגְרָשוּהוּ, וְהָלַךְ לוֹ.

וְהִיא (הִינוּ הַבַּת קִיסָר הַנַּ"ל, שֶׁבָּרְחָה עִם הָאֲחֵת־
עֲשִׂירָה בָנוֹת שָׂרִים) הָלְכָה עִם הַסְּפִינָה. אַחֲר־
כֵּן נִנְעָרוּ הַשָּׂרִים הַנַּ"ל (וְהִתְחִילוּ שׁוֹב לְשִׁחַק
כְּמִקְדָּם, כִּי לֹא יָדְעוּ שֶׁהַסְּפִינָה כָּבֵר הָלְכָה מִן
הַסָּפֵר), וְאָמְרוּ לָהּ: נַחְזֹר! וְהַשִּׁיבָה לָהֶם:
נִשָּׂה עוֹד כָּאֵן קָצֵת. אַחֲר־כֵּן עָמַד רוּחַ
סָעָרָה וְאָמְרוּ: נַחְזֹר לְבֵיתֵנוּ!

וְהוֹדִיעָה לָהֶם, שֶׁהַסְּפִינָה כָּבֵר פָּרְשָׁה מִן
הַסָּפֵר. וְשָׂאֲלוּ אוֹתָהּ עַל מָה עָשְׂתָה כֵּן,
וְאָמְרָה, שֶׁהִיָּתָה יֹרָאָה פֶּן תִּשָּׁבֵר מִחֲמַת
הָרוּחַ סָעָרָה, עַל כֵּן הִכְרַחָה לְהִתִּירָהּ
וּלְפָרֵשׁ הַיּוֹלָאוֹת.

וְהֵם (הִינוּ הַמֶּלֶךְ וְאַנְשָׁיו) הֲצִיצוּ וָרָאוּ
שֶׁהַסְּפִינָה אֵינָנָה וְנִבְהָלוּ מְאֹד, וְאָמַר
הַמֶּלֶךְ: הִזְהָרוּ שֶׁלֹּא לְהַגִּיד לָהּ פֶּתָאִם, כִּי
צָעָרָה יִהְיֶה גָדוֹל מְאֹד עַל סְפִינָה יִקָּרָה כְּזוֹ
(כִּי הַמֶּלֶךְ לֹא הָיָה יוֹדֵעַ, שֶׁהִיא בֹּעֲצָמָה בָּרְחָה עִם
הַסְּפִינָה, וְהָיָה סָבוּר שֶׁהִיא עֲדִין בַּחֲדָרָה), גַּם אוֹלִי
תִּסְבֹּר, שֶׁהַמֶּלֶךְ נָתַן לְאֶחָד אֶת הַסְּפִינָה, רַק
יִשְׁלָחוּ אֶת שַׂרְרָה אֲחֵת מֵהַבָּנוֹת שָׂרִים
הַנַּ"ל לְהַגִּיד לָהּ בַּחֲכָמָה.

וְהָלְכוּ לְחֹדֶר אֶחָד, וְלֹא מָצְאוּ אָדָם, וְכֵן
לְחֹדֶר שֵׁנִי וְכֵן לְכָל הָאֶחָד־עֶשֶׂר חֲדָרִים,
וְלֹא מָצְאוּ אָדָם. וְהַסְּפִימוּ לְשַׁלַּח בְּלִילָהּ
שַׂרְרָה זִקְנָה לְהַגִּיד לָהּ. וְהָלְכוּ לְחֲדָרָהּ, וְלֹא
מָצְאוּ אָדָם, וְנִבְהָלוּ מְאֹד.

וְאַבְיָהֶן שֶׁל הַבָּנוֹת שָׂרִים הַנַּ"ל, שֶׁהָיוּ
רְגִילִים שִׁיגִיעוּ לָהֶם אֲגָרוֹת זֶה מִזֶּה, וְעַתָּה
רָאוּ שֶׁהֵם שׁוֹלְחִים אֲגָרוֹת, וְאֵין לָהֶם שׁוּם
אֲגָרָת מִבְּנוֹתֵיהֶם עֲמָדוֹ הַשָּׂרִים וְנִסְעוּ
בִּעְצָמָן לָשֵׁם, וְלֹא מָצְאוּ אֶת בְּנוֹתֵיהֶם.
וְחָרָה לָהֶם מְאֹד,

וְאָמְרוּ לְשַׁלַּח אֶת הַמֶּלֶךְ (דִּהִינוּ לְמָקוֹם
שִׁשּׁוֹלְחִין הַחַיִּבִּים מִיָּתָהּ, שִׁקּוּרִין פֶּאֶרְשִׁיקוֹן), כִּי
הֵם הָיוּ הַשָּׂרִי מְלוּכָה, אֵךְ נִתְּשִׁיבוּ: מָה חָטָא
הַמֶּלֶךְ שִׁיתְחַיֵּב שְׁלוּחַ, כִּי נֶאֱנָס בַּדָּבָר?

שאלות לחידודא

במח 38אך:

מעשה ב' ממלך וקיסר (3)

- א. למה בנה המלך פלטין על הים?
- ☐ מחמת אור הים
 - ☐ מחמת שהספינות הולכות שם
 - ☐ שתי התשובות נכונות
- ב. למה לא היה למלך הנ"ל אשה?
- ☐ כי מי שהיה רוצה לא רצתה היא, וכן להיפך
 - ☐ כי לא רצה שום אשה
 - ☐ כי אף אשה לא רצתה אותו
- ג. מה אמרה בת הקיסר למלך הנ"ל?
- ☐ שישבע לה שלא יגע בספינה לעולם
 - ☐ שישבע לה שלא יגע בספינה עד שישאנה כדת
 - ☐ שראוי שלא יפתח הספינה שלה, ולא יגע בה עד הנישואין
- ד. מה בנה המלך לבת קיסר?
- ☐ פלטין בשבילה
 - ☐ לא בנה לה כלום
 - ☐ בנה לה ספינה גדולה
- ה. כמה בנות שרים צותה בת הקיסר שיביאו לה?
- ☐ עשרה
 - ☐ אחד עשר
 - ☐ שנים עשר
- ו. מה בנו לבנות השרים?
- ☐ לכולם ביחד פלטין גדול
 - ☐ לכל אחת פלטין מיוחד
 - ☐ לא בנו להם כלום
- ז. מה עשתה בת הקיסר אחרי שנשתכרו הבנות ושכבו?
- ☐ חזרה לפלטין שלה
 - ☐ גם שכבה עמהם
 - ☐ התירה הספינה ופרשה הוילונות וברחה עם הספינה
- ח. מה עשו אביהם של הבנות כשלא מצאו אותם?
- ☐ חפשו אותם על הים
 - ☐ שלחו את המלך להיכן ששולחים החייבים מיתה
 - ☐ העבירו את המלך ממלכותו וגרשו אותו
- ט. האם למדת את המעשה השבוע?
- ☐ רציתי
 - ☐ פעם
 - ☐ פעמיים

בעומק המעשה

מצא את ההבדלים!

מה אמרה הבת קיסר לבן סוחר - ומה אמרה הבת קיסר למלך שבנה פלטין על הים?
בן הסוחר היה לו אשה? - המלך שבנה פלטין על הים היה לו אשה?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

במעשה שלמדנו השבוע כמה פעמים מוזכר "ספינה"? 14 פעמים

עם איזה סחורה הלכה הבת קיסר עם הספינה, - עם הסחורה שנתן אביו לבנו הסוחר או עם

סחורה אחרת? עם סחורה אחרת (ומכר הסחורה, וקנה סחורה אחרת)

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: דעם רבינ'ס ליכט 02-5-3333-72 * לקבלת הגליון באימיל - m025345040@gmail.com